

Bild 1

Fördjupad introduktion
för sjuksköterskor i
Region Jönköpings län
- Nutrition

Amanda Hallén, leg dietist

Presentation framtagen av
leg. dietister
Anna Neymark Wolgast
Emmelie Pålsson
Linnéa Nordh

Region
Jönköpings län

Bild 2

Du äter 50 ton mat under din livstid.

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnéa Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 3

Mat kan vara så mycket

- Näring och energi – en förutsättning för liv
- Social samvaro
- Njutning, lust, belöning, tröst, tidsfördriv
- Rädsla, gifter, tillsatser, kontroll, trender, media, övervikt, undervikt
- Vår egen relation till mat

Region
Jönköpings län

Bild 4

Matvanor spelar roll för hälsan

- ✓ Bra matvanor kan minska risken för hjärt- och kärlsjukdom, typ 2 diabetes och olika former av cancer (Ref: NNR 2012)
- ✓ Upp till 30 procent av cancerfallen skulle kunna förebyggas med bra mat, fysisk aktivitet och normal vikt (Ref: World Cancer Research Fund)
- ✓ Övervikt och fetma är en av de största riskfaktorerna för sjukdom och död i västvärlden (Ref: WHO)

Livsmedelsverket
2017-08-15

Bild 5

Agenda

- Del 1
  - Nutritionsbehandlingsprocessen
  - Ansvarsfördelning
  - Energi- och proteinbehov
- Del 2
  - Sjukhusets olika kost
  - Näringsdrycker - provsmakning
- Del 3
  - Enteral nutrition
  - Parenteral nutrition
  - Tid för frågor och diskussion

Lag, dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-08-15

Region
Jönköpings län

Bild 6

Mål

- Övergripande kunskaper om nutritionsbehandlingens olika delar
- Att kunna beräkna ett individuellt energi- och proteinbehov
- Välja kost och lämpligt kosttillskott utifrån patientens behov
- För djupad kunskap om enteral nutrition
- Övergripande kunskap om parenteral nutrition
- Utvecklat samarbete kring nutritionen (sjuksköterska - dietist)

Lag, dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-08-15

Region
Jönköpings län

Bild 7

Nutritionsbehandling

- Screening
- Utredning
- Bedömning
- Åtgärd
- Uppföljning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 8

Screening – SKL:s 3 frågor

A. Har du gått ner i vikt? (ofrivillig viktförstärkt oavsett ätsförhållanden och omfäträng)

- Nej
- Ja

B. Kan du äta som vanligt? (ätsvårigheter kan exempelvis orsakas av apatiitet, tugg-
sväljningsproblem eller motoriska funktionsnedsättningar)

- Nej
- Ja

C. Body Mass Index (BMI)

- < 70 år med BMI mindre än 20 = underviktig
- > 70 år med BMI mindre än 22 = underviktig
- Nej
- Ja

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 9

Utredning – bakomliggande orsaker

- Bakomliggande sjukdom
- Medicinsk eller kirurgisk behandling
- Läkemedel
- Munhälsa
- Sväljningsvårigheter
- Fysiska hinder för att äta
- Kulturella, etniska och sociala faktorer

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 10

Utredning

- Vikt
- Längd
- BMI (vikt/längd²)
Normalt BMI: 18,5 – 25 (under 70 år)
22 – 29 (över 70 år)
- Viktutveckling
- Åtsvärligheter, t ex aptitlöshet, svälj- och tuggproblem, orkeslöshet, förstoppning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 11

Utredning - viktutveckling

- Viktförlust i procent är viktigare än BMI
- 5 % viktnebgång ökad risk för komplikationer
- 10 % viktnebgång kraftigt ökad risk för komplikationer

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 12

Grundläggande principer för nutritionsbehandling


```
graph TD; A[Nutritional assessment] --> B[Oral nutrition]; A --> C[Artificial nutrition]; B --> D[Care treatment]; B --> E[Assessment of oral function]; B --> F[Assessment of swallowing]; C --> G[Enteral nutrition]; C --> H[Parenteral nutrition]; G --> I[Feeding]; G --> J[Suctioning]; H --> K[Assessment of swallowing];
```

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 13

Varför går man ner i vikt?

- Ökat energibehov
- Ökad muskelnedbrytning
- Minskat energiintag, som kan bero på:
  - ✓ minskad aptit
  - ✓ tidig mättnadskänsla
  - ✓ illamående
  - ✓ lukt- och smakförändringar
  - ✓ muntorrhet
  - ✓ diarré/förstoppning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 14

Konsekvenser av undernäring

Fysiska symtom	Psykosomatiska symtom
<ul style="list-style-type: none"> • Minskad muskelmassa • Minskad mängd visceral proteiner • Försämrat immunförsvar • Sämre sårhäkning och motstånd mot chock • Många organ slutar fungera	<ul style="list-style-type: none"> • Trötthet • Allmän svaghet • Minskad initiativkraft • Sängbundenhet • Håglöshet • Depression • Personlighetsförändring • Apati och total utmattning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 15

Ansvarsfördelning

- Läkare
- Dietist
- Sjuksköterska
- Logoped
- Arbetsterapeut
- Undersköterska

Dokumentation

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 16

Bedöma energi- och proteinbehov

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 17

Energibehov

- 25 kcal/kg kroppsvikt: sängbunden
- 30 kcal/kg kroppsvikt: uppegående
- 35 kcal/kg kroppsvikt: förhöjt behov

- Korrigera vid behov för t ex ålder, övervikt, undervikt, feber.
- Vid övervikt och fetma kan den kroppsvikt användas som motsvarar BMI 25, med tillägg på 25 % av den överskjutande vikten.

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 18

Patientfall – Göran energibehov

- Göran är 60 år, väger 120 kg och är 180 cm lång.
- $BMI\ 25 \times (1,8\ m \times 1,8\ m) = 25 \times 3,24 = 81\ kg$
- $120\ kg - 81\ kg = 39\ kg \times 0,25 = ca\ 10\ kg$
- $81\ kg + 10\ kg = 91\ kg$
- $91\ kg \times 30 = 2730\ kcal$

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 19

Energibalans

Vikt 2 gånger per vecka vid undernäring

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 20

Exempel

Energibehov: 2300 kcal
Energiintag: 2000 kcal

1 dag	- 300 kcal	- 43g
1 vecka	- 2100 kcal	- 31g
1 månad	- 8400 kcal	- 1,2kg
6 månader	- 50400 kcal	- 7,2kg

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 21

Proteinbehov

- Frisk vuxen: 0,8-1,5 g/kg kroppsvikt
- Äldre, över 65 år: 1,0-1,3 g/kg kroppsvikt
- Äldre och akut/kroniskt sjuk: 1,2-1,5 g/kg kroppsvikt
- Äldre, svårt sjuk eller malnutrierad: upp till 2,0 g/kg kroppsvikt

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 22

Patientfall – Göran proteinbehov

- Göran är 60 år, väger 120 kg och är 180 cm lång.
- $BMI\ 25 \times (1,8\ m \times 1,8\ m) = 25 \times 3,24 = 81\ kg$
- $120\ kg - 81\ kg = 39\ kg \times 0,25 = ca\ 10\ kg$
- $81\ kg + 10\ kg = 91\ kg$
- $91\ kg \times 0,8 = 73\ g\ protein/dag$

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 23

Bedömning av energi- och vätskeintag

- Kostregistrering
- Kostanamnes
- Regelbunden vägning
- Labbvärden, antropometriska mått

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 24

Behandlingsmål

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 25

Ätgärd

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 26

SNR-kost (svenska näringsrekommendationer)

- Kost till friska, diabetiker och metabola syndromet
- Utgår från de svenska näringsrekommendationerna
- Bidrar till att behålla god hälsa, stabil vikt och att minska risken för kostrelaterade sjukdomar som diabetes mellitus typ 2, fetma och hyperlipidemi
- Förstahandsval vid diabetes men multisjuka diabetiker kan både behöva A-kost eller E-kost

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 27

Måltidsrekommendation äldre och sjuka

- Regelbundna måltider
- Måltider väl spridda över dagen
- Tre huvudmål
- Minst 2-3 mellanmål
- Nattfasta <10-11 h

Dietistmottagningen
2017-02-15

Region
Jönköpings län

Bild 28

Mat vid ofrivillig viktnedgång

- Berika med extra fett
- Använd standardprodukter
- Anpassa konsistensen
- Servera energi- och proteinrika mellanmål
- Välj dryck som ger energi
- Förrätt, varmrätt och efterrätt

2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 29

A-kost (allmän sjukhuskost)

- Grundkosten för de flesta sjuka och när sjukdomen medför påverkan på patientens aptit eller förmåga till fysisk aktivitet
- Avsedd även för de patienter som riskerar att utveckla undernäring och/eller har ett ökat näringsbehov
- Utformad så att näringsämnen som behövs, ryms i en mindre mängd mat än SNR-kosten
- Konsistensanpassad kost

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 30

Energi-kitt från köket

(enligt enhet via infoga bild)

2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 31

Konsistensanpassad kost

- Delad/hackad kost
- Grov patékost (grovkornig)
- Timbalkost (slät)
- Celékost (hal och slät)
- Flytande kost (tunn- eller trögflytande)

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 32

God mat med rätt konsistens innebär:

- förbättrad livskvalitet
- ätbördan minskar
- önskan att äta ökar
- dysfagisyttom minskar
- vårdtagare kan äta själv med kniv och gaffel
- minskar hosta och gurglig röst

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 33

Matglädje?

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 34

Grov paté

- Lättare svårigheter att äta
- Motoriska problem
- Orkeslöshet

Konsistensen är:

- Luftig och mjuk
- Grovkornig
- Sammanhängande

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 35

Timbalkost

- Ät- och sväljsvårigheter
- Bräck eller förträngningar i matstrupen

Konsistensen är:

- Mjuk och slät
- Sammanhållande

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 36

Gelékost

- Stora svårigheter att svälja
- Trögutlöst sväljreflex
- Skadad eller känslig munhåla

Konsistensen är:

- Mjuk och slät
- Hal
- Sammanhängande

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 37

Flytande kost

- Käkfixering
- Förträngningar eller skador i svalg och matstrupe

Konsistensen är:

- Slät och rinnande

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 38

Tjockflytande kost

- Nedsatt rörlighet i munhåla och svalg
- Allmänna sväljsvårigheter, förträngningar eller skador i svalg och matstrupe

Konsistensen är:

- Slät
- Tröglflytande

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 39

Näringsdrycker och berikning?

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 40

Energihutt från köket

- 3 x 30 ml = 500 kcal
- Ger energi men inte så mycket näring
- Lätt att äta/dricka
- God smak tycker många
- Billigt

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 41

Energihutt

1 dl rapsolja
0,75 dl smaksatt yoghurt
2 msk sytt eller 1/2 dl bär blandat med 1 tsk vaniljsocker

Lägg ingredienserna i en skål eller hög kanna. Blanda med visp, elvisp eller mixerstav. Hutten kan förvaras i kylskåp i tre dagar.
Vid förvaring kan hutten separera och behöva vispas igen.

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 42

Kosttillägg

- Kompletta näringsdrycker
  - Fiber
  - Protein
  - Komprimerade
- Klara näringsdrycker
- Konsistensanpassade kosttillägg
- Sjukdomsspecifika näringsdrycker

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 43

Patientfall - Stina

- ✓ Frukost: 1 mugg välling
- ✓ Lunch: 1 tallrik grönsaksoppa
- ✓ Mellanmål: 1 mugg blåbärsoppa
- ✓ Middag: 1 mugg Varma koppen
- ✓ Kvällsmät: 1 mugg välling

600 kcal, 22 g protein

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 44

Efter nutritionsåtgärder

- ✓ Frukost: välling på standardmjölk (2 dl)
- ✓ Näringsdryck: 2 dl
- ✓ Lunch: soppa med vispgrädd + efterrätt
- ✓ Näringsdryck: 1 dl
- ✓ Middag: soppa med vispgrädd + efterrätt
- ✓ Näringsdryck: 1 dl

1600 kcal, 76 g protein (1,5 protein/kg)

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 45

**All mat och dryck som blir uppäten
är bra mat!**

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 46

Effekter av nutritionsbehandling

- Snabbare återhämtning → kan resultera i kortare vårdtid
- Minskad risk för komplikationer
- Minskad dödlighet
- Kan ge snabbare sårhäkning, ökad muskelstyrka, ökad muskelmassa (OBS! tillsammans med fysisk aktivitet), bättre immunförsvar
- Återfå intresset för att äta

Dietsammottagningen
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 47

Enteral nutrition

- När energi- och näringsbehovet inte längre tillgodoses per os
- Vid fungerande magtarmkanal

Lag. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 48

Kontraindikationer

Icke fungerande mag-tarmkanal, till exempel

- nedsatt eller ingen tarmmotorik
- tarmfistel/tarmläckage
- obstruktion av mag-tarmkanal
- akut blödning eller trauma i mag-tarmkanalen
- instabil cirkulation

Praktiska och etiska kontraindikationer

- svårigheter att administrera sondnäring
- etiska överväganden, exempelvis vid palliativ vård

Lag. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 49

Isosource Standard Fiber

Isosource Energy Fiber

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 50

7,5 g fiber

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 51

Vid särskilda behov finns även:

- Isosource Protein Fiber
- Isosource Mix
- Novasource GI Control
- Novasource Diabet

Skriv remiss till DIETIST!

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelia Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 52

Uppstartsschema enteral nutrition

Intranätet:
Hälsa&vård/Omvårdnad/Nutrition/Omvårdnad nutrition/
Enteral nutrition/Enteral nutrition omvårdnadsrutiner

<http://intra.rjl.se/infopage.jsf?nodeId=45235&childId=18031>

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 53

Komplikationer vid enteral nutrition

Komplikationer	Möjliga orsaker
Diarré (>3 lösa avföringar/dygn)	Snabb tillförsel Antibiotikabehandling Läkemedel Fel läge på sonden Bakterieinfektion Kall sondnäring
Förstoppning	Dehydrering Fiberfri sondnäring Immobilitet Läkemedel
Illamående/kräkning	Snabb tillförsel Kall sondnäring Förstoppning/diarré Nedsatt ventrikeltömning

2017-02-15

Bild 54

Praktiska tips

- Starta och avsluta med 50 ml vatten
- Lätt höjd huvudända vid sondmatning, minst 30°
- Rumstempererad sondmat
- Vilande tillfartsvägar spolas dagligen med 20–50 ml vatten
- Hygien

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 55

Enteral nutrition i hemmet

- Fortsatt medicinskt omhändertagande via vårdcentral/kommun
- Viktigt att nutritionsbehandlingen ingår i omvårdnadsepikrisen
- Sondnärning skrivs ut av specialistläkare/dietist
- Pump i hemmet beställs via hjälpmedelscentralen eller följer med patienten från sjukhuset
- Droppställning kan ordnas av distriktsköterska
- Aggregat via hemsjukvård/vårdcentral

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 56

Enteral nutrition till patient på kommunalt boende

- Kommunen är kostnadsansvarig
- Sondnärning ska inte skrivas ut till patienter med helinackordering, utan beställs via boendet
- Berörd personal inom kommunen ska informeras och nutritionen planeras i samband med vårdplanering

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 57

Patientfall - Bertil

- Bertil 75 år, sväljsvårigheter p g a stroke, 0 kcal per os
- PEG, Isosource Standard Fiber 50 ml/h (ca 1000 kcal/dygn, 39 g protein/dygn)
- Vikt: 100 kg, längd: 173 cm, BMI: 33,4
- Behovet beräknas på vikt 81 kg (vikt vid BMI 25 + 25 % av den överskjutande vikten)
- Energifbehov: 2000 – 2400 kcal/dygn (25-30 kcal/kg)
- Proteinbehov: 97 – 122 g protein/dygn (1,2-1,5 g protein/kg)

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 58

Patientfall - Bertil, fortsättning

- Rekommendation:
  - 3 x 500 ml Isosource Energy Fiber (2400 kcal, 92 g protein)
  - Hastighet 100 ml/h
  - Följ upptrappnings-schema 1
  - Regelbunden vägning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 59

	IS	Mängd (ml)	Hastighet (ml/h)	Fibrer (g)	Energibehov (kcal)
Dag 1	IS 6.00	200	100	2,5	300
	IS 11.00	200	100	2,5	300
	IS 16.00	200	100	2	300
					Totalt ca 1000 kcal
Dag 2	IS 6.00	200	200	1,25	300
	IS 11.00	200	200	1,25	300
	IS 16.00	200	200	1,25	300
					Totalt ca 1000 kcal
Dag 3	IS 6.00	200	200	1	300
	IS 11.00	200	200	1	300
	IS 16.00	200	200	1	300
					Totalt ca 1000 kcal

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 60

Patientfall - Anna

- Anna 69 år, reumatoid artrit, trakeostomi, upprepade pneumonier
- PEG, Isosource Standard Fiber 50 ml/h (ca 1000 kcal/dygn, 39 g protein/dygn)
- Intar lite flytande kost via munnen
- Vikt: 40 kg, längd: 163 cm, BMI: 15,1
- Energifbehov: 1200-1400 kcal/dygn (30-35 kcal/kg)
- Proteinbehov: 60-80 g g protein/dygn (1,5-2,0 g protein/kg)

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 61

Patientfall - Anna, fortsättning

Rekommendation:

- 4 x 250 ml Isosource Protein Fiber (1330 kcal, 67 g protein)
- På sikt är målet att patienten själv ska kunna väjla om hon vill använda pump eller sondmatningsspruta
- Äta och dricka det hon kan via munnen
- Regelbunden vägning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 62

Parenteral nutrition

- Nedsatt funktion i mag-tarmkanalen, som komplement till intag per os/enteral nutrition eller TPN
- Målsättning, tidsbegränsning och utvärdering
- Cirkulatoriskt stabil med tillfredsställande urinproduktion
- Energiintag och energibehov?
- Allmäntillstånd, andning, cirkulation, vikt och temp
- Patientens upplevelse

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 63

Glukosdropp

- 1 liter 5% glukos = 200 kcal
- 1 liter 10% glukos = 400 kcal

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jonköpings län

Bild 64

Uppföljning

- Vikt
- Kontinuerlig bedömning av energiintag
- Labbvärdar, antropometriska mått, temp, blodtryck, puls
- Dokumentera eventuella biverkningar
- Utvärdera åtgärder
- Ny bedömning av energibehov och åtgärder

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 65

Nutritionsbehandling

- Utredning
- Bedömning
- Åtgärd
- Uppföljning

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 66

Nutritionsbehandling av god kvalitet, förutsätter teamarbete mellan flera olika yrkesgrupper, som alla har sitt specifika perspektiv på nutrition!

Leg. dietister Anna Neymark Wolgast, Emmelie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Bild 67

Tack för uppmärksamheten!
Frågor?

Leg. dietister Anna Heymark Wolgast, Emmilie Pålsson, Linnea Nordh
2017-02-15

Region
Jönköpings län
